

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

DOSTĘP DO UCZELNI DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

**BUDOWA ŚWIADOMOŚCI W SW WEDŁUG MODELU O4
WYMIANA DOŚWIADCZEŃ NA RZECZ ROZWOJU MODELU SYSTEMU
BUDOWANIA ŚWIADOMOŚCI W SZKOŁACH WYŻSZYCH**

Projekt ATU – Dostęp do uczelni dla osób z niepełnosprawnością

Nr referencyjny 2019-1-BG01-KA203-062530

**VARNA FREE
UNIVERSITY**

**MASARYK
UNIVERSITY**

RAPIV

Wolny Uniwersytet w Warnie „Chernorizets Hrabar” (WUW)

Uniwersytet Masaryka (UM)

Krajowa Rada ds. Badań Naukowych (KRBN)

Fundacja „Instytut Rozwoju Regionalnego” (FIRR)

Regionalna Agencja Przedsiębiorczości i Innowacji – Warna (RAPIW)

Październik 2021

Publikacja została zrealizowana przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej. Publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za jej zawartość merytoryczną

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Spis treści

Wprowadzenie	3
Definicja kroków metodologicznych	3
KROK 1: Identyfikacja grup docelowych	3
KROK 2: Identyfikacja potrzeb szkoleniowych	4
KROK 3: Identyfikacja, gromadzenie i opis DP	5
Kryteria Dobrej praktyki	6
Jak zidentyfikować potencjalną DP	6
Opis DP	7
Dobre praktyki	7
KROK 4: Ocena DP zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami	23
Kryteria oceny	23
Proces dokonywania oceny	24
Walidacja dobrych praktyk	25
Załącznik I Szablon dobrych praktyk	25
Załącznik II Wyniki ankiety	26

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Wprowadzenie

Celem niniejszego przewodnika jest nakreślenie głównych etapów wymiany doświadczeń między partnerami Projektu ATU w zakresie szkoleń uświadamiających dla pracowników szkół wyższych (SW).

Międzynarodowy charakter partnerstwa pozwala na zgromadzenie dobrych praktyk, wiedzy i doświadczeń z różnych perspektyw – krajów bardziej i mniej zaawansowanych, większych i mniejszych, szkół wyższych: publicznych i prywatnych, różnych środowisk legislacyjnych itp.

W celu podsumowania i porównania informacji zgromadzono powiązane doświadczenia w formie dobrych praktyk w zakresie inicjatyw szkoleniowych mających na celu budowanie świadomości w zakresie integracji i dostępności dla osób z niepełnosprawnością.

Pierwsza część Przewodnika przedstawia główne kroki, które należy podjąć, aby zidentyfikować dobrą praktykę, a druga część zawiera praktyczny szablon, który zostanie wykorzystany do gromadzenia dobrych praktyk (DP) (ZAŁĄCZNIK I).

Definicja kroków metodologicznych

Cały proces poszukiwania odpowiednich DP można podzielić na następujące etapy:

1. Zdefiniowanie obszaru zastosowania i celu pracy
2. Zdefiniowanie potrzeb i priorytetów w terenie
3. Identyfikacja, gromadzenie i opis DP
4. Ocena DP zgodnie ze zdefiniowanymi potrzebami

KROK 1: Identyfikacja grup docelowych

Dwie główne grupy docelowe to pracownicy SW, świadczący usługi dla studentów z niepełnosprawnością oraz stron zainteresowanych na poziomie lokalnym i regionalnym:

- a. Pracownicy SW:
  - kadra naukowa (profesorowie, badacze, wykładowcy);
  - personel administracyjny (personel wsparcia, techniczny itp.);
- b. Zainteresowane strony na poziomie lokalnym i krajowym:

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Organy odpowiedzialne za politykę i ustawodawstwo dotyczące szkolnictwa wyższego;
- Osoby przygotowujące polityki i decydenci w SW;
- lokalne Organy administracji i inne lokalne zainteresowane strony;
- Agencje i Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

KROK 2: Identyfikacja potrzeb szkoleniowych

Na podstawie przeprowadzonych badań zgromadzono stosowane usługi wsparcia i stworzono przykład uniwersalnego i elastycznego systemu wsparcia studentów z niepełnosprawnościami na uczelniach w obszarach: architektonicznym, cyfrowym, informacyjno – komunikacyjnym, dydaktycznym, prawnym i innych, takie jak: ewakuacja, szkolenie, świadomość.

Pełna lista usług wsparcia dla studentów z niepełnosprawnością jest przedstawiona w Rezultacie 2: Model usług wsparcia dla studentów z niepełnosprawnościami.

Z doświadczeń partnerów projektu wynika, że nawet najlepsze usługi wsparcia świadczone studentom z niepełnosprawnościami na uczelni mogą nie wystarczyć do pełnej integracji ich do systemu edukacji.

Zrozumienie i świadomość pracowników SW oraz odpowiednich stron zainteresowanych ma kluczowe znaczenie dla ich sukcesu.

Jednak badanie dotyczące usług wsparcia świadczonych w ramach O2 pokazuje, że jedna trzecia uczelni nie prowadzi jeszcze szkoleń uświadamiających dla swoich pracowników.

Dodatkowe badanie zostało przeprowadzone przez Uniwersytet Masaryka na temat modelu budowania świadomości na uczelniach na Słowacji i w Czechach¹.

Na większości uczelni usługi są świadczone przez ośrodek wsparcia studentów z niepełnosprawnościami.

---

¹ Wyniki ankiety zawarte są w Załączniku 2

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Wyniki ankiety pokazały, że największym wyzwaniem dla ośrodków jest niska świadomość świadczonych usług, potrzeba zwiększenia promocji ośrodka oraz wykorzystania portali społecznościowych.

W pięciu przypadkach ośrodki organizują również wydarzenia uświadamiające skoncentrowane na niepełnosprawności, grupach defaworyzowanych oraz dzieleniu się dobrymi praktykami. W czterech przypadkach ośrodki nie organizują takich wydarzeń.

Konsorcjum uzgodniło, że należy opracować dobry system budowania świadomości i podjąć odpowiednie działania w celu zapewnienia różnego rodzaju kadrom (nauczyciele akademicy, pracownicy administracyjno-techniczni itp.) podstawowej wiedzy o umiejętnościach, potrzebach, o tym co może powodować bariery i ograniczenia, w celu zapewnienia równych szans studentom z niepełnosprawnościami.

Model budowania świadomości kadry SW obejmować będzie zarówno metodykę, jak i model programu kształcenia, dostosowane do potrzeb różnego rodzaju kadry.

Międzynarodowy charakter partnerstwa pozwala na zgromadzenie dobrych praktyk, wiedzy i doświadczeń z różnych perspektyw – krajów bardziej i mniej zaawansowanych, większych i mniejszych, SW publicznych i prywatnych, różnych środowisk legislacyjnych itp.

KROK 3: Identyfikacja, gromadzenie i opis DP

W celu podsumowania i porównania informacji zgromadzono powiązane doświadczenia w formie dobrych praktyk w zakresie inicjatyw szkoleniowych, mających na celu budowanie świadomości w zakresie integracji i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Każdy z partnerów przedstawił swoje doświadczenia lub doświadczenia wybrane we własnym kraju, jednak opracowane i zdobyte przez inne instytucje, odpowiednio do organizacji i uwarunkowań legislacyjnych i politycznych w danym kraju.

W celu podsumowania i porównania informacji zgromadzono powiązane doświadczenia w formie dobrych praktyk w zakresie inicjatyw szkoleniowych, mających na celu budowanie świadomości w zakresie integracji i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Partnerzy stosowali różne podejścia w zależności od typu (publiczna/prywatna) i wielkości instytucji, krajowych ram prawnych.

Definicja Dobrej Praktyki:

„Dobra Praktyka to inicjatywa m.in. metodologia, projekt, proces i technika, które już okazały się skuteczne i mają potencjał do przeniesienia ich na różne obszary geograficzne. Udowodniono, że DP jest skuteczna, gdy już zapewni namacalne i wymierne wyniki w osiągnięciu określonych celów”.

Kryteria Dobrej praktyki

Dobra praktyka powinna spełniać następujące wymagania:

- Promować/wprowadzać/wspierać innowacyjne metody uczenia się i nauczania, służące podnoszeniu świadomości potrzeb studentów z niepełnosprawnościami oraz model usług wsparcia;
- Praktyka koncentruje się na podnoszeniu świadomości na temat poprawy dostępu i integracji studentów z niepełnosprawnościami poprzez świadczenie usług wsparcia.
- Według kompilatora praktyka ma pewną innowacyjną cechę lub narzędzie, które można przenieść do innego regionu, obszaru lub kontekstu
- Jest to rodzaj praktyki zorientowanej na szkolenia, kursy, wiedzę, podnoszenie świadomości, poprawę dostępu i integracji.

Jak zidentyfikować potencjalną DP

Istnieje kilka metod identyfikacji potencjalnej DP: literatura i Internet, konferencje, wiedza bezpośrednia, wywiady z ekspertami i stronami zainteresowanymi, istniejąca baza danych. Identyfikacja DP wymaga długiego i dochodzeniowego procesu, który należy przeprowadzać stopniowo, w obrębie różnych zakresów i krok po kroku opracowując zebrane informacje. Konkretny podejście badawcze zależy od jednostki i kontekstu, w którym działa.

Aby uzyskać wystarczającą wiedzę na temat DP, wymagane są szczegółowe informacje, chociaż szczegóły nie zawsze są dostępne w literaturze/Internecie. Bezpośredni kontakt

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

z twórcami/właścicielami DP jest wymagany i zdecydowanie zalecany. Istnienie dostępnego kontaktu w celu uzyskania informacji jest ważne dla uznania praktyki za DP.

Należało zidentyfikować co **najmniej 1 Dobrą Praktykę** w każdym kraju uczestniczącym.

Opis DP

Po zidentyfikowaniu DP należy je opisać, a zebrane informacje należy zgłosić. Ta procedura ma dwa cele:

- Uczynienie DP porównywalnymi ze sobą poprzez ich opis w standardowym formacie;
- Umożliwienie szczegółowej analizy cech DP wymaganych do wymiany doświadczeń i wymiany twórczej oraz późniejszej oceny.

W tym celu dla każdej zidentyfikowanej DP należy wypełnić szablon Opisu Dobrej Praktyki (Załącznik I).

Dobre praktyki

A. Szkolenie uświadamiające na temat szczególnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością w WUW

1. Nazwa dobrej praktyki:

Szkolenie uświadamiające na temat szczególnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością w WUW

2. Właściciel dobrej praktyki:

Wolny Uniwersytet w Warnie „Czernorizec Hrabar”,

3. Kraj

Bułgaria

4. Strona internetowa

www.vfu.bg

5. Rodzaj i wielkość instytucji

WUW jest uczelnią prywatną i posiada około 7500 studentów.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

6. Organ, który wdraża DP i inni zaangażowani partnerzy/strony zainteresowane

Wolny Uniwersytet w Warnie "Chernorizets Hrabar" posiada dobrze ugruntowane, dostępne środowisko umożliwiające niezakłócone przejście przez studentów ze szczególnymi potrzebami, samodzielnie lub z w towarzystwie innych osób do: sal wykładowych i specjalistycznych pokoi do nauki; pomieszczeń usługowych; biblioteka; sektor gastronomiczny; ośrodek medyczny.

Wolny Uniwersytet w Warnie „Chernorizets Hrabar” przyjmuje na studia osoby z niepełnosprawnościami o ograniczonej zdolności do pracy w ramach uproszczonej procedury i warunków. Ze względu na stopień niepełnosprawności oraz na wniosek kandydatów egzamin wstępny może być przeprowadzony w osobnej sali.

Studenci ze szczególnymi potrzebami otrzymują w trakcie studiów osobistą pomoc metodyczną – dodatkowe konsultacje, możliwość przystąpienia do egzaminu poza ustalonym harmonogramem itp.

Uczelnia pracuje w oparciu o ugruntowaną krajową bazę dokumentów normatywnych – Ustawę o szkolnictwie wyższym oraz krajowe prawo dotyczące osób z niepełnosprawnościami, a także wewnętrzne przepisy instytucjonalne.

Usługi i wsparcie dla studentów z niepełnosprawnościami są realizowane przez ogólną kadrę administracyjną uczelni. Szkolenie dostosowane jest do indywidualnych potrzeb słuchaczy w każdym konkretnym przypadku.

7. Cel szkolenia

Program ma na celu budowanie świadomości kadry akademickiej w zakresie potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Zaangażowana jest również rada uczniowska, aby można było uzyskać perspektywę studentów.

8. Grupy docelowe

Szkolenie organizowane jest w grupach od 15 do 20 osób.

9. Niezbędne zasoby/główne czynniki sukcesu

- Doświadczony wykładowca przybliżający temat i specyfikę niepełnosprawności
- Specjalista pracujący z osobami z niepełnosprawnościami

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Czas na pytania i odpowiedzi od uczestników
- Studium przypadku (rzeczywiste)

10. Zasięg terytorialny: regionalne/krajowe

11. Podejście/metodologia szkolenia

WUW organizuje szkolenie i zaprasza specjalistów, aby wyjaśnić uczestnikom specyfikę pracy ze studentami z różnymi rodzajami niepełnosprawności, zapewniając pole do dyskusji i pytań, dostarczając materiały wideo i audio, materiały dodatkowe w postaci małych książeczek z najważniejszymi informacjami w tym zakresie.

Szkolenie odbywa się w ciągu jednego dnia, a program dotyczy szkolenia ogólnouświadamiającego, mającego na celu przybliżenie kadrze akademickiej problematyki dotyczącej studentów z niepełnosprawnością i ich sytuacji.

Szkolenia obejmują wykłady, praktyczne szkolenia dotyczące różnych rodzajów niepełnosprawności, prezentacje przypadków z praktyki pracy ze studentami z niepełnosprawnościami.

12. Program szkolenia

Program dotyczy społecznych aspektów niepełnosprawności – przełamania stereotypów dotyczących osób z niepełnosprawnościami, udostępniania uczelni dla wszystkich poprzez promocję idei uniwersalnego projektowania.

Godziny	Temat
8:30-9:00	Spotkanie uczestników
9:00-10:00	Wprowadzenie uczestników w zagadnienia dotyczące niepełnosprawności
10:00-12:30	Dogłębne wyjaśnienie tematu niepełnosprawności – Rodzaje niepełnosprawności, jak różne rodzaje niepełnosprawności wpływają na psychikę i strukturę osobowości, potrzeby studentów z niepełnosprawnościami, omówienie kwestii piętnowania

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Godziny	Temat
	studentów z niepełnosprawnościami w społeczeństwie, prawd i mitów dotyczących niepełnosprawności.
12:30-13:00	Przerwa
13:00-14:00	Aspekty formalno-prawne studentów z niepełnosprawnościami i ich prawa.
14:00-14:30	Udzielanie informacji o doświadczeniach innych uczelni na świecie i w naszym kraju.
14:30-15:30	Pytania i odpowiedzi

13. Materiały szkoleniowe/prezentacje

- Prezentacja PowerPoint;
- Materiały wideo i audio;
- Zapewnienie uczestnikom możliwości zapoznania się z różnymi rodzajami pomocy (wózki inwalidzkie, laski, symulacje VR, książki i materiały w języku Braille'a);
- Formułowanie studiów przypadku na podstawie rzeczywistych doświadczeń;
- Fotografie itp.

14. Osiągnięte wyniki

- Podnoszenie świadomości kadry akademickiej na temat studentów z niepełnosprawnościami.
- Zwiększenie wiedzy kadry akademickiej na temat różnych rodzajów niepełnosprawności i adekwatnego zachowania.
- Lepsza integracja studentów z niepełnosprawnościami.
- Możliwość dzielenia się przez nauczycieli swoimi doświadczeniami ze studentami w celu lepszej integracji studentów z niepełnosprawnościami.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Promocja idei uniwersalnego projektowania (dostęp dla studentów z niepełnosprawnościami).

15. Kontakt

e-mail: chris.iv092@gmail.com

B. MUST Week - Usługi dla studentów ze szczególnymi potrzebami, temat Uniwersalnego projektowania nauki

1. Nazwa dobrej praktyki

MUST Week - Usługi dla studentów ze szczególnymi potrzebami, temat Uniwersalnego projektowania nauki

2. Właściciel DP

Uniwersytet Masaryka

3. Państwo:

Czechy

4. Strona internetowa:

<https://czs.muni.cz/en/staff-from-abroad/training-seminars/must-week>

5. Rodzaj i wielkość instytucji

Uniwersytet Masaryka jest uczelnią publiczną. Uczelnia jest stosunkowo duża i liczy około 29 000 studentów.

6. Organ, który wdraża DP i inni zaangażowani partnerzy/strony zainteresowane

Ośrodek wsparcia dla studentów ze szczególnymi potrzebami na Uniwersytecie Masaryka w Brnie w Czechach (w skrócie Ośrodek Teiresias).

Na Uniwersytecie Masaryka w Czechach Ośrodek Wsparcia dla Studentów ze szczególnymi potrzebami (TEIRESIÁS) ma kluczowe znaczenie dla misji uczelni, aby stać się krajowym liderem w odniesieniu do studentów z niepełnosprawnościami. Jej zadaniem jest dbanie o to, aby fizyczne i wirtualne środowiska uczelni, w tym dokumenty i komunikacja, były dostępne dla osób ze szczególnymi potrzebami. Opracowuje integracyjne metody edukacyjne dla

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

uczelni i proponuje Ministerstwu Edukacji modele ekonomiczne finansowania takich usług. Ośrodek prowadzi ścisłą współpracę z Instytutem Badań Edukacji Integracyjnej, który prowadzi badania nad rozwojem metod edukacji integracyjnej w nauczaniu w szkołach podstawowych i średnich.

Ośrodek Teiresias służy przede wszystkim jako:

- ośrodek dydaktyczny z bogatą ofertą kursów uzupełniających i/lub zastępujących zajęcia standardowe;
- ośrodek metodyczno-doradczy dla studentów i pracowników UM oraz podobnych wydziałów specjalistycznych na innych czeskich uczelniach i szkołach średnich;
- instytucja badawcza opracowująca autorskie rozwiązania technologiczne;
- ośrodek tłumaczeń ustnych i mowy na tekst, wydawca publikacji w alfabecie Braille'a i narodowa biblioteka cyfrowa.

Ośrodek TEIRESIÁS współpracuje bezpośrednio z poszczególnymi wydziałami Uniwersytetu Masaryka w celu podniesienia świadomości i zapewnienia konsultacji i porad na wydziałach w związku z kształceniem studentów ze szczególnymi potrzebami i związanym z tym dostosowaniem usług. W ośrodku dla każdego wydziału wyznaczany jest opiekun studiów. Ośrodek Teiresias zatrudnia 42 stałych pracowników.

Podstawowe informacje dla nauczycieli pracujących ze studentami ze szczególnymi potrzebami dostępne są na stronie internetowej ośrodka. Informacje dotyczą głównie konkretnych potrzeb studentów w związku z ich niepełnosprawnością, a także usług i uzasadnionych udogodnień, do których są uprawnieni.

Ośrodek zapewnia wsparcie techniczne w zakresie adaptacji materiałów dydaktycznych (cyfrowych i dotykowych), produkcji dotykowych znaków orientacji, produkcji dotykowych map orientacji.

Wszystkie teksty przygotowane przez Ośrodek Teiresias są skatalogowane i archiwizowane w Bibliotece Uniwersyteckiej dla Studentów UM ze szczególnymi potrzebami. Współpracuje z instytucjami krajowymi (Scio, CERMAT - Ośrodek

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ewaluacji Osiągnięć Edukacyjnych) w zakresie modyfikacji materiałów dydaktycznych i testów dla studentów z niepełnosprawnościami.

Ośrodek posiada również Sekcję Poradnictwa Psychologicznego oraz Diagnostyki Trudności w Uczeniu się.

7. Cel:

MUST WEEK to jednodniowe szkolenie, którego celem jest zapoznanie uczestników z ośrodkiem i głównymi usługami, oferowanymi studentom z niepełnosprawnościami. Głównym celem jest podniesienie świadomości wśród pracowników uczelni na temat koncepcji uniwersalnego projektowania nauki oraz celów, jakie instytucje edukacyjne i/lub ośrodki świadczenia usług mogą osiągnąć w tej dziedzinie. Wydarzenie jest zatem postrzegane jako okazja do zaprezentowania zasad powszechnej dostępności i wymiany doświadczeń wśród profesjonalistów, którzy zapewniają powszechną dostępność szkolnictwa wyższego w UE i Czechach.

8. Grupy docelowe:

Kadra akademicka, kadra naukowa w SW, kadra pomocnicza, pracująca ze studentami z niepełnosprawnościami; Wydarzenie jest również otwarte dla kandydatów/studentów z niepełnosprawnościami.

9. Niezbędne zasoby

W 2020 roku wydarzenie odbyło się w ośrodku i obejmowało zwiedzanie jego obiektów oraz spotkania dla uczestników.

Usługi ośrodka prezentują członkowie jego personelu.

Inne zasoby: Wyposażenie techniczne i wsparcie dla uczestników z niepełnosprawnościami.

10. Zasięg terytorialny: Międzynarodowe

11. Podejście/metodologia

Uczestnicy zapoznają się z podstawami edukacji integracyjnej, edukacji dla wszystkich, uniwersalnego projektowania nauki, wsparcia dla studentów ze szczególnymi potrzebami w UE i Czechach.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Wprowadzona zostanie również struktura organizacyjna i zarządcza Biura Wsparcia, jak również obieg i dystrybucja usług.

Metody szkoleniowe obejmują prezentację na miejscu i demonstracje usług wsparcia oferowanych przez ośrodek Teiresias.

12. Program – główne tematy

PONIEDZIAŁEK	
Godziny	Temat
11:45 – 12:15	Rejestracja na miejscu
12:15 – 12:30	Wprowadzenie do programu
12:30 – 13:00	Prezentacja Uniwersytetu Masaryka
13:30 – 15:00	Obiad
15:00 - 16:30	Usługi dla osób z niepełnosprawnościami stosowane w Czechach – przegląd
16:30 – 18:00	Wycieczka do Brna
19:00 - 21:30	Wspólna kolacja, zapoznanie się uczestników

WTOREK	
Godziny	Temat
9:00 – 10:30	Witamy w Teiresias – Ośrodek Wsparcia dla Studentów ze szczególnymi potrzebami: podstawy edukacji integracyjnej, edukacja dla wszystkich, uniwersalnego projektu nauki, wsparcie dla studentów ze szczególnymi potrzebami w UE i Czechach
10:45 – 12:15	Podstawowe wprowadzenie w zakresie usług świadczonych

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

WTOREK	
Godziny	Temat
	studentom ze szczególnymi potrzebami na Uniwersytecie Masaryka; Biuro Studenckie, obieg i dystrybucja usług
12:15 – 13:45	Obiad
13:45 – 14:45	Wycieczka ośrodka Teiresias
14:45 – 15:45	Usługi dla studentów z dysleksją i zaburzeniami psychicznymi

ŚRODA	
Godziny	Temat
9:00 – 10:30	Usługi biblioteczne; alfabet Braille'a, grafika dotykowa
10:45 – 11:30	Specjalne kursy językowe dla studentów ze szczególnymi potrzebami
11:30 – 12:15	Mobilność międzynarodowa studentów ze szczególnymi potrzebami
12:15 – 13:45	Obiad
14:00 – 15:30	Specjalne technologie informatyczne i wspomagające, System Dystrybucji Transkrypcji Synchronicznej w Czasie Rzeczywistym; dostępność sieci itp.
15:30 – 16:00	Diagnostyka studentów z określonymi trudnościami w nauce
16:00 – 17:00	Język migowy w szkolnictwie wyższym, słowniki migowe + Studio wideo

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ŚRODA	
Godziny	Temat
17:00 – 17:30	Usługi dla studentów z niepełnosprawnością ruchową

CZWARTEK	
Czwartek	Temat
9:00 – 10:15	Nauka matematyki dla studentów ze szczególnymi potrzebami
10:15 – 12:15	Dokumenty z ułatwieniami dostępu, Książki hybrydowe, Biblioteki współdzielone
12:15 – 13:45	Obiad
14:00 – 15:00	Tłumaczenia ustne języka migowego i tłumaczenia mowy na tekst
15:15 – 16:00	Specjalne zajęcia sportowe dla studentów ze szczególnymi potrzebami; Specjalne zajęcia sportowe w praktyce
16:30 – 18:00	Specjalne zajęcia sportowe w praktyce – Trening piłki nożnej dla osób niewidomych

PIĄTEK	
Piątek	Temat
9:00 -11:30	Sesja podsumowująca
11:30 – 12:00	Sesja podsumowująca i pożegnanie

13. Materiały szkoleniowe/prezentacje

- Wykłady, prezentacje, pokazy na miejscu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

14. Osiągnięte wyniki

Podniesienie świadomości wśród pracowników uczelni na temat podstawowych pojęć jak uniwersalny projekt nauki.

Praktyczne doświadczenie w zakresie głównych usług wsparcia i technologii pomocniczych, dostępnych dla studentów z niepełnosprawnościami.

15. Kontakt

<https://www.muni.cz/en/people/361474-tomas-varga>

C. Szkolenie uświadamiające na temat szczególnych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami w SW

1. Nazwa dobrej praktyki:

Szkolenie uświadamiające na temat szczególnych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami w SW

2. Właściciel Dobrej Praktyki:

Fundacja „Instytut Rozwoju Regionalnego” (FIRR), Polska

3. Kraj, w którym wdrażana jest dobra praktyka: Polska

4. Strona internetowa: <https://firr.org.pl>

5. Rodzaj i wielkość instytucji Organizacja pozarządowa

6. Organ, który wdraża DP i inni zaangażowani partnerzy/strony zainteresowane

FIRR posiada wieloletnie doświadczenie w działaniach na rzecz podnoszenia świadomości i zwiększania dostępności edukacji dla osób z niepełnosprawnościami. FIRR zapewnia uczelniom szkolenia „Dostępność w szkolnictwie wyższym”.

7. Cel szkolenia

Głównym celem szkolenia jest poszerzenie wiedzy i podniesienie świadomości na temat szczególnych potrzeb studentów SW z niepełnosprawnościami.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

FIRR pokazuje, jak należy pod względem technicznym i administracyjnym dostosować uczelnie do potrzeb studentów ze wszystkimi rodzajami niepełnosprawności.

8. Grupa docelowa

Faza rekrutacji ma kluczowe znaczenie dla identyfikacji grup uczestników zgodnie z ich wspólnymi celami, poziomem wiedzy itp.

Uczestnicy podzieleni są na grupy (11-20) osób, a program dobierany jest do potrzeb każdej grupy.

Integracja osób z niepełnosprawnościami: Trenerem jest osoba z niepełnosprawnością.

9. Niezbędne zasoby

Niezbędne zasoby/Główne czynniki sukcesu:

- Proces rekrutacji (wspólne cele uczestników, podobny poziom wiedzy itp.)
- Grupa: 12-20 osób
- Czas na dyskusję
- Trener będący osobą z niepełnosprawnością (doświadczenie)
- Studia przypadków (rzeczywiste, doświadczenie)
- Program - dostosowany

10. Podejście/metodologia szkolenia

Wykład, warsztaty (studia przypadków, doświadczenie w zakresie niepełnosprawności), dyskusja, materiały dodatkowe: filmowe, audio itp.

Dobra praktyka FIRR obejmuje organizację szkolenia, metodologię szkolenia oraz program szkoleń uświadamiających, który można dostosować do potrzeb różnego rodzaju personelu.

11. Program szkolenia

Program szkolenia realizowany jest w ciągu jednego dnia i obejmuje następujący zakres

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Godziny	Temat
09:00-09:30	Sytuacja formalno-prawna studentów z niepełnosprawnościami
09:30-10:00	Przepisy ustawy o zapewnieniu dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami
10:00-12:00	Przyczyny i rodzaje niepełnosprawności, konsekwencje dla procesu edukacji, stereotypy, prawdy i mity o osobach z niepełnosprawnością, wsparcie w praktyce (studia przypadków)
12:00-12:30	Przerwa
12:30-14:00	Urządzenia wspomagające i dostępne informacje dla osób z niepełnosprawnościami.

12. Materiały szkoleniowe/prezentacje

Prezentacje Power Point, filmy, audio, urządzenia (urządzenia brajlowskie i materiały edukacyjne, wózek inwalidzki, laski, symulatory – wzroku, słuchu, ruchu itp.), opisy studiów przypadków, opis ćwiczeń (tekst, zdjęcia, grafika itp.)

13. Osiągnięte wyniki

- Zwiększenie poziomu wiedzy na temat problematyki studentów z niepełnosprawnościami (środowisko akademickie);
- Zwiększenie świadomości potrzeb studentów z niepełnosprawnościami;
- Wsparcie grup studentów z niepełnosprawnościami w zakresie równego dostępu do edukacji i życia społecznego;
- Integracja studentów z niepełnosprawnościami;
- Promowanie idei uniwersalnego projektu (dostępność środowiska dla studentów z niepełnosprawnościami).

14. Kontakt

e-mail: anna.rdest@firr.org.pl

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

D. Szkolenie dla absolwentów uczelni w zakresie zarządzania niepełnosprawnością i różnorodnością

1. Nazwa dobrej praktyki

Szkolenie dla absolwentów uczelni w zakresie zarządzania niepełnosprawnością i różnorodnością

2. Właściciel dobrej praktyki

Uniwersytet Rzymski Tor Vergata

3. Państwo:

Włochy

4. Strona internetowa:

<https://economia.uniroma2.it/dmd/gestione-della-disabilita-e-delle-diversita/#>

5. Rodzaj i wielkość instytucji

Uniwersytet, publiczny

6. Organ, który wdraża DP i inni zaangażowani partnerzy/strony zainteresowane

Uniwersytet Rzymski Tor Vergata, SIDiMa (Włoskie stowarzyszenie zarządzania problemami związanymi z niepełnosprawnością).

W styczniu 2000 r. Uniwersytet Rzymski Tor Vergata powołał Komisję ds. Wdrażania Ustawy nr 104 z 1992 r. – Usługi dla osób z niepełnosprawnością. Jej głównym celem jest zapewnienie studentom z niepełnosprawnością zintegrowanej usługi powitania, wsparcia i integracji w środowisku uczelnianym w ramach wdrażania Ustawy Ramowej nr 104 z 1992 r. z późniejszymi zmianami. Powyższe zostały one wprowadzone w szczególności ustawą nr 17 z 1999 r. oraz zgodnie z postanowieniami art. 3 ust. 6 Statutu Uczelni.

Ponadto zajmowała się ona analizą i promocją interwencji mających na celu usunięcie barier architektonicznych. Ostatecznym jej celem jest pomoc w

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

stworzeniu „przyjaźniejszego” kampusu, coraz bardziej przyjaznego, miejsca, które gwarantuje wszystkim studentom prawo do edukacji.

Komisja od samego początku realizowała swoje zobowiązanie w drodze szeregu zintegrowanych działań mających na celu przezwyciężenie barier technologicznych i komputerowych, a także organizacyjnych i zarządczych.

Włoskie stowarzyszenie zarządzania problemami związanymi z niepełnosprawnością (SIDiMa) www.sidima.it jest pierwszym stowarzyszeniem zarządzania problemami związanymi z niepełnosprawnością, założonym we Włoszech w kwietniu 2011 roku. Jego głównym celem jest badanie i promowanie Kultury zarządzania problemami związanymi z niepełnosprawnością, w kontekście działalności takich organizacji jak instytucje, zakłady opieki zdrowotnej i przedsiębiorstwa, w celu podniesienia świadomości i ochrony praw osób z niepełnosprawnością oraz poszanowania osób w każdym aspekcie, wymiarze i momencie życia, również zgodnie z ratyfikowaną przez Włochy „Konwencją ONZ o prawach osób z niepełnosprawnością”, silnie wpływając na rozwój polityk na szczeblu krajowym i lokalnym oraz czyniąc je bardziej skutecznymi.

7. Cel szkolenia

Głównym celem jest szkolenie profesjonalistów działających w dziedzinie różnorodności i niepełnosprawności w zarządzaniu, koordynowaniu i współpracy z różnymi zaangażowanymi stronami i osobami.

Szkolenie będzie promować świadomość, integrację i wiedzę na temat potrzeb osób charakteryzujących się różnorodnością/z niepełnosprawnością.

8. Grupy docelowe

Kandydaci na kurs muszą posiadać wykształcenie wyższe. Ponieważ jest to szkolenie dla absolwentów uczelni, które obejmuje dyscypliny i sektory przekrojowe, przyjęcia są oceniane indywidualnie przez radę wykładowców szkolenia dla absolwentów uczelni poprzez ocenę związku między kwalifikacjami, wykształceniem i doświadczeniem zawodowym.

9. Niezbędne zasoby

- około 20 wykwalifikowanych trenerów

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

10. Zasięg terytorialny

Krajowy

11. Podejście/metodologia szkolenia

Zarządzanie problemami związanymi z niepełnosprawnością to kierunek zarządzania, który koncentruje się na osobach z niepełnosprawnością i ich rozwoju, w celu dostosowania danej organizacji (instytucje, zakłady opieki zdrowotnej i przedsiębiorstwa), do ich powitania i zarządzania ich potrzebami.

Absolwenci muszą posiadać następujące główne umiejętności:

- Zarządzanie problemami związanymi z niepełnosprawnością i różnorodnością w miejscu pracy z perspektywy ogólnego poziomu zadowolenia w ramach organizacji.
- Rozwijanie wrażliwości w zakresie „projektowania dla wszystkich” oraz umiejętności radzenia sobie (a być może zapobiegania) trudnościom osób z niepełnosprawnością ruchową i sensoryczną, osób starszych oraz wszystkich pracowników z różnego rodzaju problemami stałymi lub przejściowymi.
- Zapewnienie integracji osób charakteryzujących się różnorodnością/z niepełnosprawnością w kontekście wykonywanej pracy.
- Zdobycie dodatkowych kompetencji w zakresie już ustalonego podstawowego profesjonalizmu.
- Utworzenie sieci między organizacjami a terytorium.
- Wspieranie organizacji i przedsiębiorstwa w pozyskiwaniu nowej wizji organizacyjnej.
- Wspieranie przedsiębiorstwa publicznego i prywatnego w przyjmowaniu innowacyjnych modeli zarządzania zasobami ludzkimi i ograniczania kosztów pracy.

12. Program szkolenia

Łączny czas trwania Szkolenia dla absolwentów uczelni wynosi jeden rok akademicki.

Program nauczania podzielony jest na 6 obszarów tematycznych:

1. Prawo
2. Medycyna
3. Narzędzia i nowe technologie

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

4. Socjologia i psychologia
5. Zarządzanie i polityka
6. Praktyczne działania w tym sektorze

13. Materiały szkoleniowe

- zajęcia stacjonarne (laboratoria, ćwiczenia, omawianie przypadków i zajęcia praktyczne), FaD (dedykowana platforma z osobistym dostępem)
- Zajęcia online (udostępnianie treści i komunikacja interaktywna).
- Materiały: glosariusz, lektura uzupełniająca, indeksowanie tematów, przeglądanie Internetu z przewodnikiem, tabele, wykresy.

14. Osiągnięte wyniki

Zdobycie specjalistycznych umiejętności z zakresu zarządzania problemami związanymi z niepełnosprawnością i różnorodnością, w szczególności wiedzy i narzędzi do wykonywania funkcji w zakresie kierowania, zarządzania i koordynacji określonych polityk przedsiębiorstwa przydatnych w promowaniu i upowszechnianiu kultury organizacyjnej zorientowanej na integrację.

15. Kontakt

e-mail: master@didima.uniroma2.it

KROK 4: Ocena DP zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami

Kryteria oceny

Stosowność

- Cel DP jest zgodny ze zidentyfikowanymi potrzebami i barierami
- DP może przyczynić się do rozwoju modelu szkolenia
- Jest to zgodne z celem projektu

Oddziaływanie

- Praktyka pokazuje, za pomocą wyników dotyczących jakości i/lub ilości,

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

podniesienie świadomości w zakresie szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnością w celu poprawy ich integracji w ramach szkolnictwa wyższego.

- Praktyka obejmuje szeroki zakres podmiotów i stron zainteresowanych, które pomagają utrzymać jej wdrażanie.
- Praktyka zapewnia szerokie uczestnictwo, m.in. osób z niepełnosprawnością.

Innowacja

- Praktyka powoduje integrację nowych metod uczenia się i szkolenia w celu osiągnięcia lepszej świadomości w kwestiach dostępu i integracji osób z niepełnosprawnością do szkolnictwa wyższego.
- Praktyka powoduje wprowadzenie postępowych narzędzi, urządzeń, technologii lub procesów
- w dziedzinie budowania świadomości w kwestiach integracji i dostępności.

Wydajność/skuteczność

- Wyniki osiągnięte w stosunku do zainwestowanych środków.
- Osiągnięte wyniki są pozytywnie powiązane z jej celami lub oczekiwanymi rezultatami.

Przenoszalność

- Praktyka może być stosowana w innych regionach/krajach i może być dostosowana do potrzeb SW, a także do potrzeb różnego rodzaju personelu.

Proces dokonywania oceny

Proces oceny DP zostanie przeprowadzony podczas spotkania Partnerów w dniu 31 marca. Ocena przedstawionych DP zgodnie z potrzebami krajowymi/regionalnymi/SW.

Partnerzy projektu uszeregują Dobre praktyki według ustalonych kryteriów.

RAPIW podsumuje wyniki i dostarczone uzasadnienie.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Walidacja dobrych praktyk

PP dokonają ostatecznej oceny i walidacji dotychczas przedstawionych i omówionych DP w celu zatwierdzenia najlepszej z nich na potrzeby dostosowania i przeniesienia w ramach rozwoju innowacyjnego modelu szkolenia uświadamiającego.

Załącznik I Szablon dobrych praktyk

1. Nazwa dobrej praktyki
2. Właściciel dobrej praktyki
3. Kraj
4. Strona internetowa
5. Rodzaj i wielkość instytucji
6. Organ, który wdraża DP i inni zaangażowani partnerzy/strony zainteresowane
7. Cel szkolenia
8. Grupy docelowe
9. Niezbędne zasoby
10. Zasięg terytorialny

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

11. Podejście/metodologia szkolenia

12. Program

13. Materiały szkoleniowe/prezentacje

14. Osiągnięte wyniki

15. Kontakt

Załącznik II Wyniki ankiety

Kluczowe Działanie 2: Współpraca na rzecz innowacji i wymiany dobrych praktyk

KA203 - Partnerstwo strategiczne dla szkolnictwa wyższego

Dostęp do uczelni dla osób z niepełnosprawnością - ATU

2019-1-BG01-KA203-062530

Ankieta mająca na celu zapewnienie doradztwa, wsparcia i innych usług studentom uczelni ze szczególnymi potrzebami. Kwestionariusz składa się z siedmiu części.

REZULTAT INTELEKTUALNY O4

Budowanie modelu świadomości w SW

Uczelnie zaangażowane w ramach ankiety:

1. Uniwersytet Palackiego w Ołomuńcu, Czechy
2. Uniwersytet w Preszowie, Słowacja
3. Politechnika w Brnie, Czechy

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

4. Uniwersytet Karola, Czechy
5. Politechnika w Ostrawie, Czechy
6. Uniwersytet w Hradec Králové, Czechy
7. Uniwersytet w Ostrawie, Czechy
8. Uniwersytet Komeňského, Słowacja

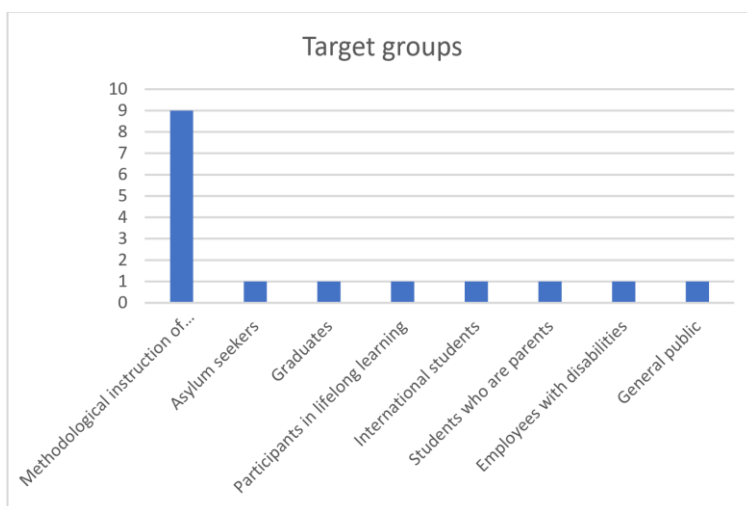

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Świadczenie usług

1. Dla jakich grup docelowych przeznaczone są świadczone przez Państwa usługi?

Grupy docelowe	Grupy docelowe
Methodological instructions of	Instrukcje metodologiczne
Asylum seekers	Osoby ubiegające się o azyl
Graduates	Absolwenci
Participants in lifelong learning	Uczestnicy programu uczenia się przez całe życie
Students who are parents	Studenci będący rodzicami
Employees with disabilities	Pracownicy z niepełnosprawnością
General public	Ogół społeczeństwa

Uczelnie świadczą swoje usługi głównie studentom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z instrukcją metodyczną Ministerstwa Edukacji. Należą do nich:

- Studenci z wadami wzroku

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Studenci z wadą słuchu
- Studenci z niepełnosprawnością ruchową
- Studenci z określonymi trudnościami w uczeniu się
- Studenci z autyzmem
- Studenci z innymi trudnościami

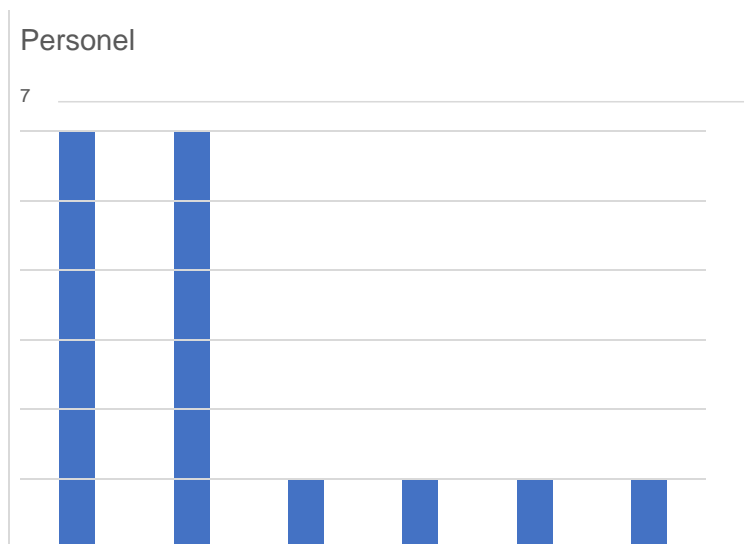
Niektóre uczelnie świadczą również swoje usługi osobom ubiegającym się o azyl, absolwentom, uczestnikom kształcenia ustawicznego, studentom zagranicznym, studentom będącym rodzicami, pracownikom z niepełnosprawnością oraz w ogólności społeczeństwu.

2. Jakie kryteria należy spełnić, aby zakwalifikować się do usług?

Kryteria świadczenia usług przez **czeskie uczelnie** opierają się na instrukcji metodologicznej Ministerstwa Edukacji, Młodzieży i Sportu (MSMT-2019/2019-2 - Zasady przekazywania składek i dotacji na uczelnie publiczne przez Ministerstwo Edukacji, Młodzieży i Sportu.

Kryteria świadczenia usług dla słowackich uczelni opierają się na Ustawie o instytucjach szkolnictwa wyższego, § 100.

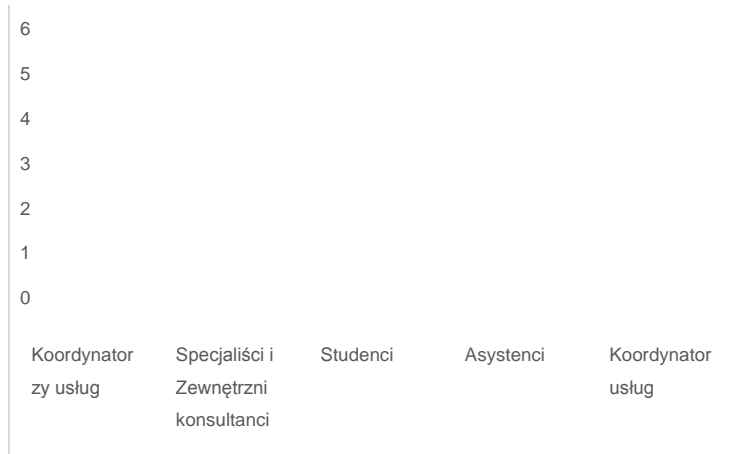
3. Jacy pracownicy pracują w ośrodku?

Comment [JL1]: Can you send us correct graphics?

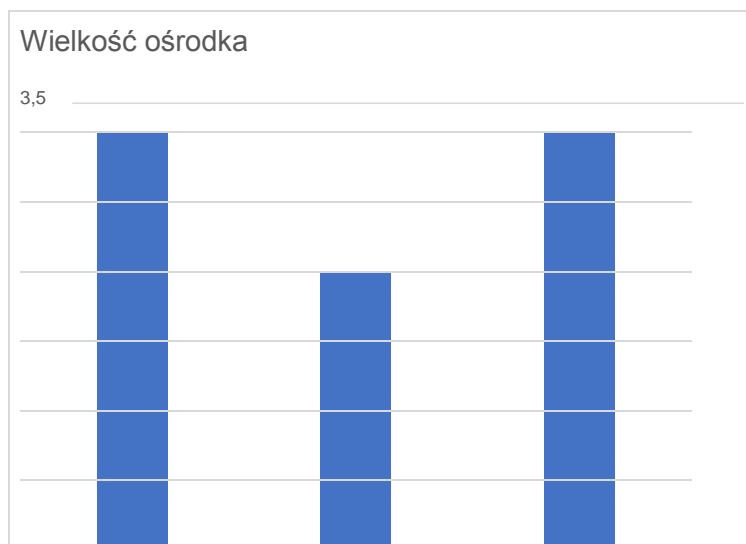
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Kadra składa się przede wszystkim z koordynatorów usług, specjalistów i konsultantów. Do tej kategorii zaliczają się m.in. specjaliści w zakresie poradnictwa psychologicznego i psychiatrycznego, poradnictwa prawnego, poradnictwa zawodowego, rozwoju kompetencji edukacyjnych, diagnostyki, coachingu).

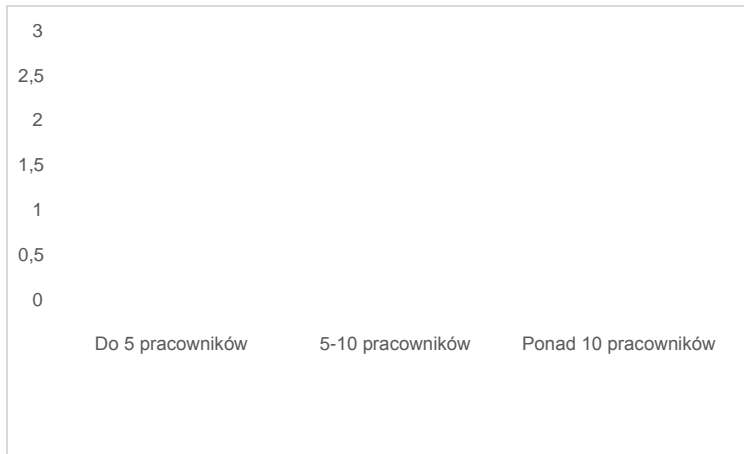
W rzadkich przypadkach w świadczeniu usług uczestniczą również pracownicy zewnętrzni, studenci i asystenci.

Jedna uczelnia w ramach próby nie posiada jeszcze ośrodka wsparcia, a usługi są koordynowane wyłącznie przez koordynatora usług.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Jeśli chodzi o wielkość ośrodka, w trzech przypadkach ośrodek liczył do 5 osób, w trzech przypadkach był to ośrodek większy, zatrudniający powyżej 10 osób. W dwóch przypadkach ośrodek zatrudniał od 5 do 10 pracowników.

4. Czy korzystają Państwo z jakiegokolwiek formy promocji ośrodka i świadczonych usług?

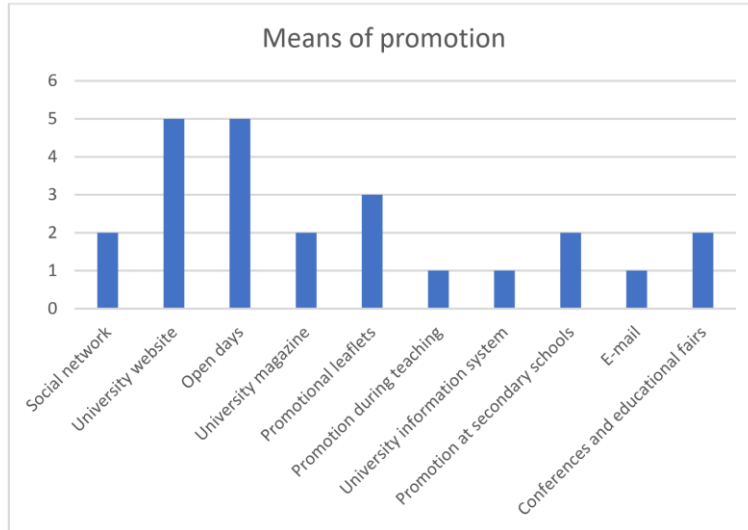
Większość ośrodków, z którym skontaktowano się, stosowała jakąś formę promocji świadczonych usług. Tylko jeden ośrodek nie korzystał z promocji.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

4.1. How does the promotion take place?

Means of promotion	Środki promocji
Social network	Sieć społecznościowa
Open days	Dni Otwarte
University magazine	Czasopismo uczelniane
Promotional leaflets	Ulotki promocyjne
Promotion during teaching	Promocja podczas nauczania
University information system	Uczelniany system informacyjny
Promotion at secondary schools	Promocja w szkołach średnich
E-mail	E-mail
Conferences and educational fairs	Konferencje i targi edukacyjne

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Promocja najczęściej odbywa się za pośrednictwem stron internetowych uczelni oraz podczas dni otwartych. Wykorzystywane są również ulotki promocyjne, czasopisma uczelniane, portale społecznościowe (Facebook), promocja na konferencjach i targach edukacyjnych oraz promocja w szkołach średnich. W mniejszym stopniu ośrodki wykorzystują również promocję za pośrednictwem poczty elektronicznej, w trakcie nauczania czy poprzez systemy informatyczne uczelni.

4.2. Jakie wyzwania dostrzegają Państwo w zakresie promocji?

Największym wyzwaniem dla ośrodków jest niska świadomość świadczonych usług, większa potrzeba promocji ośrodka oraz większe wykorzystanie sieci społecznościowych.

Ośrodki z zadowoleniem nawiązałyby współpracę z ośrodkami na innych uczelniach.

5. Czy współpracują Państwo również z instytucjami zewnętrznymi w zakresie świadczenia usług (np. organizacjami non-profit, szkołami średnimi, organizacjami zrzeszającymi osoby z niepełnosprawnością itp.)?

Sześć ośrodków w ramach próby współpracuje również z instytucjami zewnętrznymi. Trzy ośrodki nie współpracują z żadnymi instytucjami zewnętrznymi.

5.1 Z jakimi instytucjami Państwo współpracują?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Współpraca zewnętrzna prowadzona jest z różnymi instytucjami i organizacjami. Należą do nich na przykład:

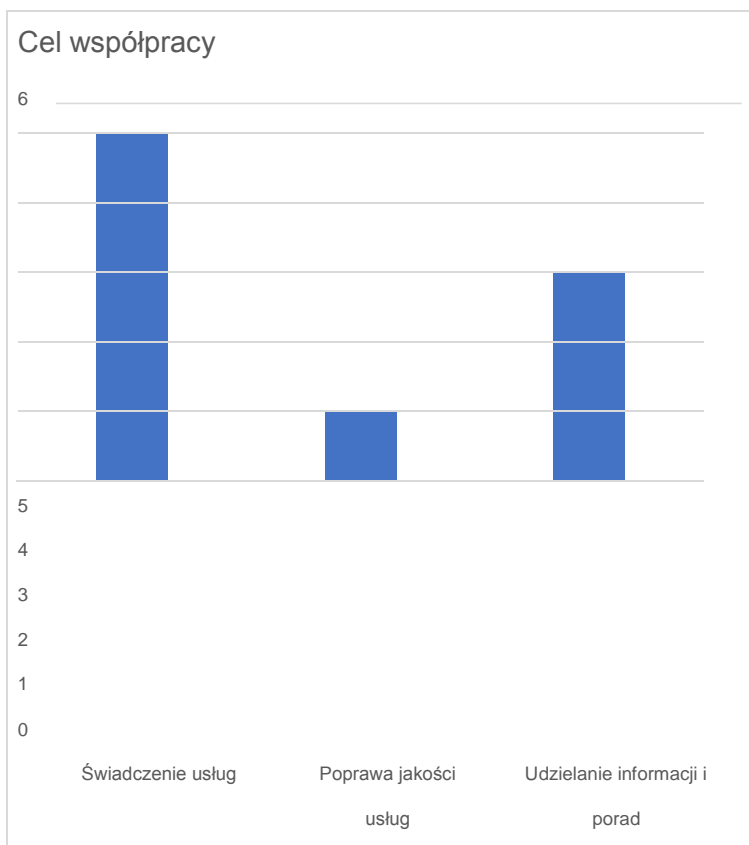
- Tyflocentrum
- Tyfloservis
- Czeski Związek Osób Niesłyszących
- Liga na Wózkach Inwalidzkich
- Pies przewodnik
- Revenium
- Fundacja Olgi Havlovej
- Práh
- Opieka w zakresie zdrowia psychicznego
- Hwer
- Křesadlo - Diakonia
- Ośrodek Integracji osób z niepełnosprawnością Kraju Kralowohradeckiego
- Mikasa
- Ośrodek opieki nad osobami niesłyszącymi i niedosłyszącymi
- Nautis
- Organizacje dla osób z niepełnosprawnością
- Ośrodki poradnictwa pedagogiczno-psychologicznego i profilaktyki
- Specjalne poradnie pedagogiczne

5.2 W jakim celu prowadzona jest ta współpraca?

Comment [JL2]: As previous

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Współpraca zewnętrzna prowadzona jest przede wszystkim w celu świadczenia usług, podnoszenia jakości świadczonych usług oraz udzielania informacji i porad.

Współpraca prowadzona jest zgodnie z bieżącymi potrzebami ośrodka i studentów, na przykład poprzez współpracę kontraktową, pośrednictwo informacyjne czy spotkania robocze.

5.3 Czy jest wyznaczona osoba/dział odpowiedzialny za koordynację współpracy z instytucjami zewnętrznymi?

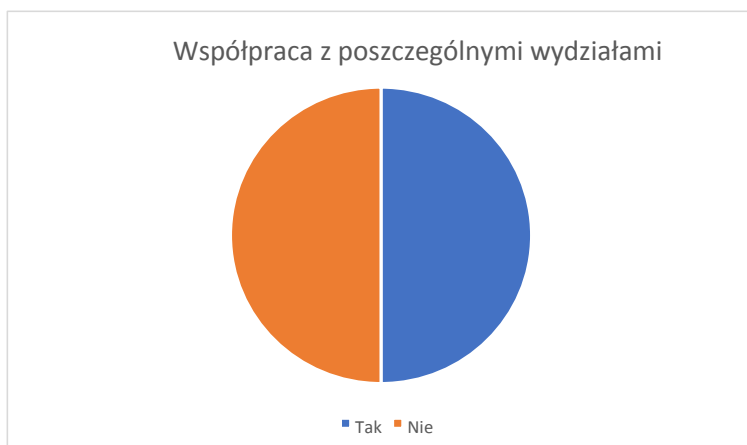

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

W pięciu przypadkach ośrodki nie posiadają wyznaczonej osoby odpowiedzialnej za koordynację współpracy z instytucjami zewnętrznymi. Tylko w jednym przypadku wyznaczono taką osobę.

6. Czy współpracują Państwo z poszczególnymi wydziałami w ramach świadczenia usług?

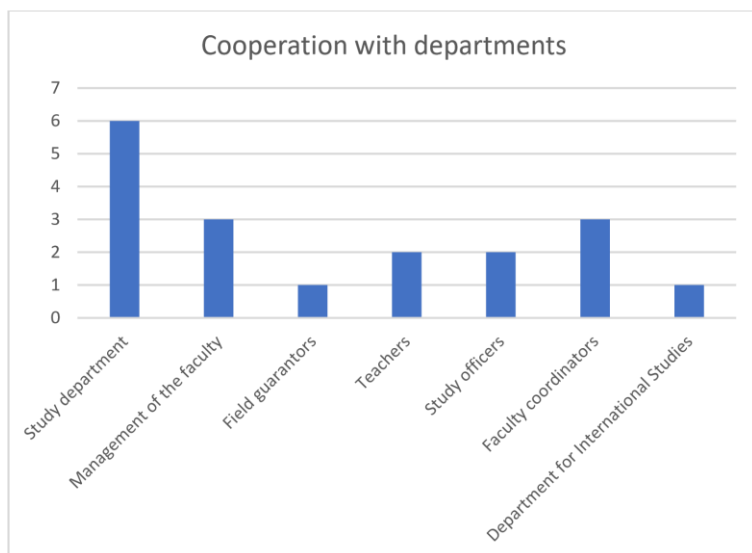

W połowie przypadków ośrodki współpracują bezpośrednio z poszczególnymi wydziałami.

6.1 Z jakimi wydziałami współpracują Państwo?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Cooperation with departments	Współpraca z działami
Study department	Dział
Management of the faculty	Kierownictwo wydziału
Field guarantors	Powiernicy na miejscu
Teachers	Nauczyciele
Study officers	Kierownicy
Faculty coordinators	Koordynatorzy na wydziale
Department for international studies	Katedra Studiów Międzynarodowych

Ośrodki współpracujące bezpośrednio z poszczególnymi wydziałami współpracują przede wszystkim z kierownictwem wydziałów oraz z koordynatorami na wydziałach.

Nawiązywana jest również współpraca z indywidualnymi nauczycielami i kierownikami.

W jednym przypadku w ramach próby nawiązano również współpracę z poręczycielami na miejscu oraz z Katedrą Studiów Międzynarodowych.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

6.2 Jaki jest cel takiej współpracy?

Współpraca ma na celu przede wszystkim podnoszenie świadomości oraz udzielanie konsultacji i porad na wydziałach w związku z kształceniem studentów ze szczególnymi potrzebami i związanym z tym dostosowaniem usług.

W ramach współpracy ośrodki zapewniają również wsparcie metodyczne i kształcenie kadry uczelni w zakresie danego zagadnienia, zapewniają wsparcie techniczne oraz uczestniczą w modyfikacjach procedury rekrutacyjnej.

6.3 Jak działa ta współpraca?

Współpraca z poszczególnymi wydziałami prowadzona jest zazwyczaj osobiście, a także drogą telefoniczną lub elektroniczną. W jednym przypadku ośrodek zorganizował również spotkania i wydarzenia tematyczne.

6.4 Czy została wyznaczona osoba/dział odpowiedzialny za koordynację współpracy z poszczególnymi wydziałami?

W sześciu przypadkach nie wyznaczono osoby odpowiedzialnej za koordynację współpracy z poszczególnymi wydziałami. Tylko w jednym przypadku wyznaczono taką osobę.

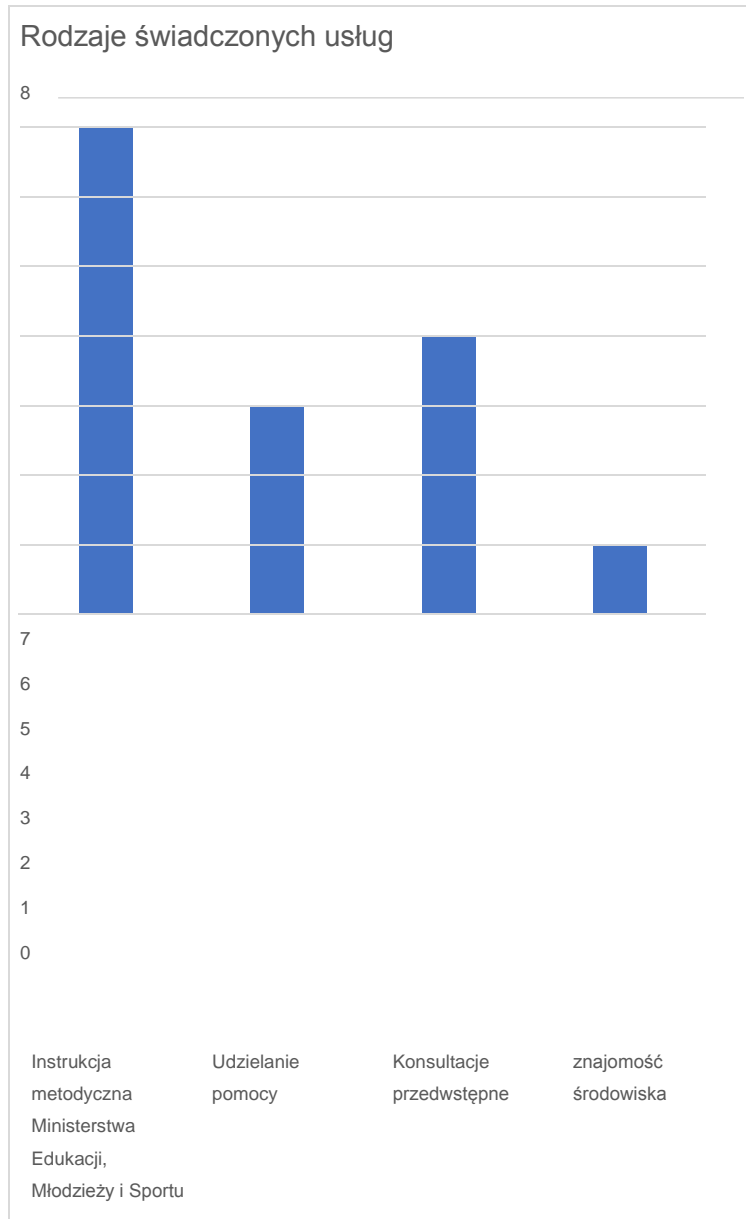
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Usługi dla studentów ze szczególnymi potrzebami

7. Jakie rodzaje usług Państwo świadczą?

Comment [JL3]: As previous

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

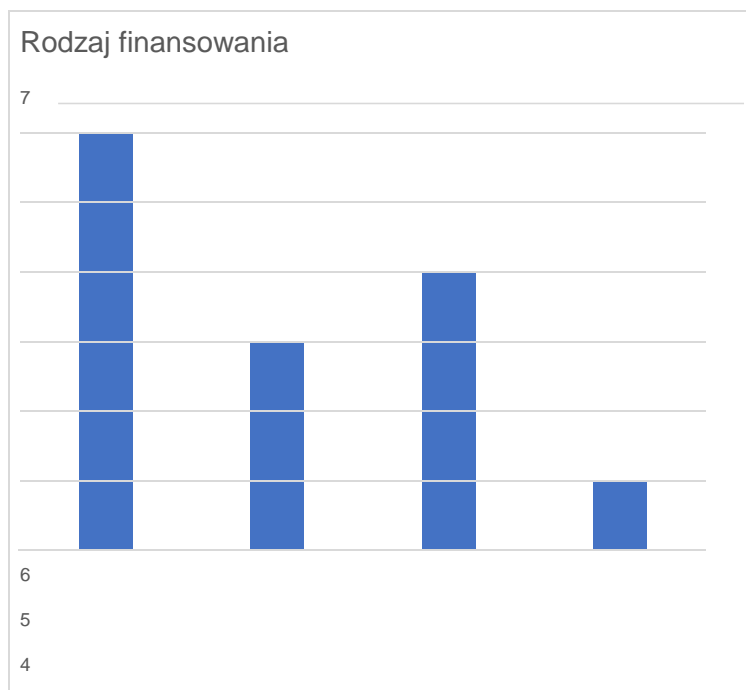
Ośrodki świadczą przede wszystkim usługi określone w instrukcji metodycznej Ministerstwa Edukacji, Młodzieży i Sportu. Usługi te obejmują:

- Przetwarzanie literatury naukowej
- Usługa przepisywania/nagrywania
- Tłumaczenia ustne
- Nauczanie indywidualne
- Pomoc w nauce
- Pomoc osobista
- Orientacja w pomieszczeniach
- Rekompensata czasowa

Wybrane ośrodki udzielają również konsultacji przed przyjęciem studentów na studia, pomocy studentom w zapoznawaniu się ze środowiskiem uczelnianym.

8. Jak finansowane są świadczone usługi?

Comment [JL4]: As previous

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

W przypadku ośrodków czeskich finansowanie zostało zapewnione zgodnie z instrukcją metodyczną Ministerstwa Edukacji, Młodzieży i Sportu – wskaźnik F.

Ośrodki szeroko wykorzystywały również działania projektowe lub własne środki do finansowania usług.

W przypadku uczelni słowackich finansowanie zostało zapewnione poprzez dotację celową Ministerstwa Edukacji.

9. Czy stosowane jest ukierunkowane wyszukiwanie osób o określonych potrzebach?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

W większości przypadków ośrodki nie prowadziły ukierunkowanych poszukiwań studentów o określonych potrzebach. Ukierunkowany przegląd przeprowadzono tylko w jednym przypadku. W tym przypadku ośrodek skierował do studentów wiadomość elektroniczną.

10. Jak przebiega pierwszy kontakt z klientem?

W czterech przypadkach ośrodki wykorzystują możliwość zaznaczenia pola szczególnych potrzeb we wniosku o przyjęcie na studia, aby zidentyfikować studentów ze szczególnymi potrzebami. Następnie kontaktujemy się ze studentem drogą elektroniczną lub telefoniczną.

W trzech przypadkach inicjatywa leży po stronie studenta, który kontaktuje się z ośrodkiem drogą telefoniczną lub elektroniczną.

11. Jak identyfikowane są obszary wsparcia?

Identyfikacja obszarów wsparcia odbywa się na czeskich **uczelniach** w formie diagnostyki funkcjonalnej, zgodnie z instrukcją metodologiczną Ministerstwa Edukacji, Młodzieży i Sportu.

Słowackie uczelnie wykorzystują rozmowę kwalifikacyjną z prezentacją dokumentacji zawodowej w celu określenia obszarów wsparcia.

12. Czy świadczone usługi obejmują również ocenę ich skuteczności?

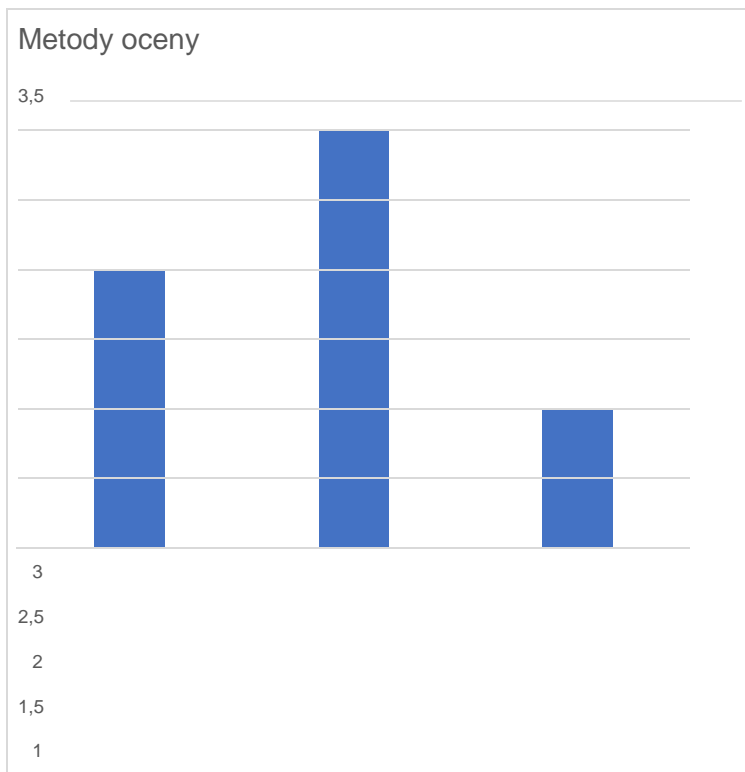
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

W większości przypadków ośrodki oceniają również skuteczność świadczonych usług. Tylko w jednym przypadku ta ocena nie jest przeprowadzana.

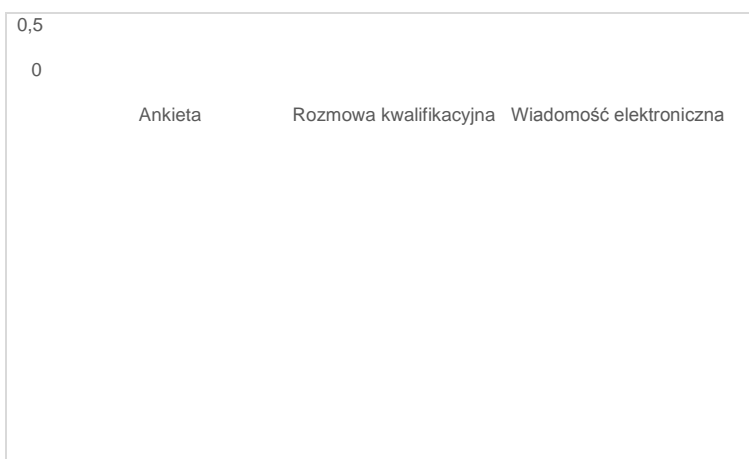
12.1 Jak przeprowadzana jest ta ocena?

Comment [JL5]: As previous

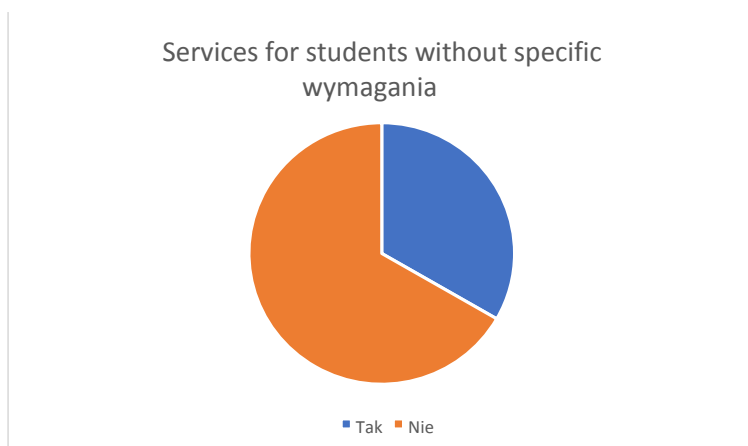
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ocena efektywności świadczonych usług została przeprowadzona w trzech przypadkach poprzez rozmowę kwalifikacyjną, w dwóch poprzez ankietę i w jednym przypadku drogą elektroniczną.

Usługi dla studentów bez szczególnych potrzeb

13. Czy świadczysz również usługi skierowane do studentów bez szczególnych wymagań?

W trzech przypadkach ośrodki świadczą również usługi studentom bez szczególnych potrzeb. W sześciu przypadkach uczelnie nie świadczą usług studentom bez szczególnych potrzeb.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

14. Jakie rodzaje usług Państwo świadczą?

Świadczone usługi obejmują:

- Poradnictwo psychologiczne i psychiatryczne
- Doradztwo zawodowe - Coaching
- Wypożyczanie pomocy
- Stypendia
- Seminaria dla doktorantów
- Kursy i seminaria
- Informacje o stażach zagranicznych
- Doradztwo dla studentów zagranicznych
- Doradztwo społeczne

Usługi dla kadry dydaktycznej

15. Czy świadczą Państwo również usługi skierowane do nauczycieli akademickich?

W sześciu przypadkach ośrodki świadczą swoje usługi również dla kadry dydaktycznej uczelni. W trzech przypadkach usługi te nie były świadczone.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

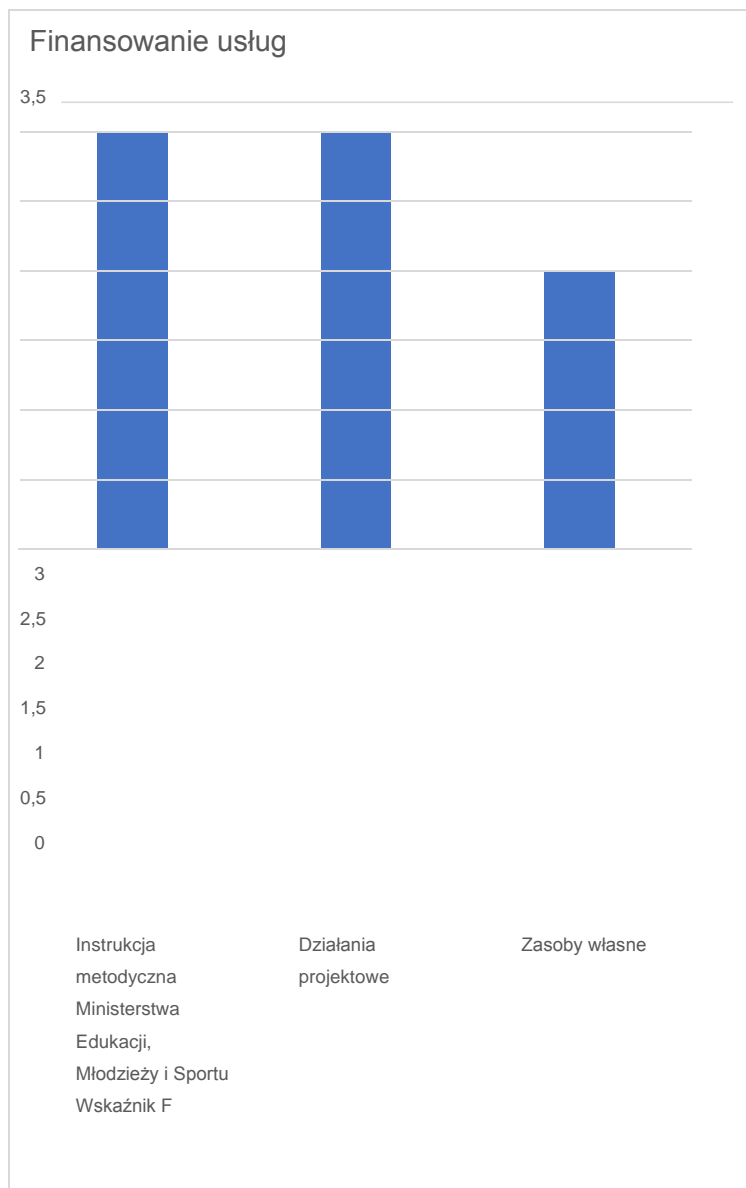

16. Jakiego rodzaju usług Państwo świadczy?

Świadczenie usług obejmuje przede wszystkim doradztwo i wsparcie metodyczne. W czterech przypadkach ośrodki organizują również wydarzenia edukacyjne.

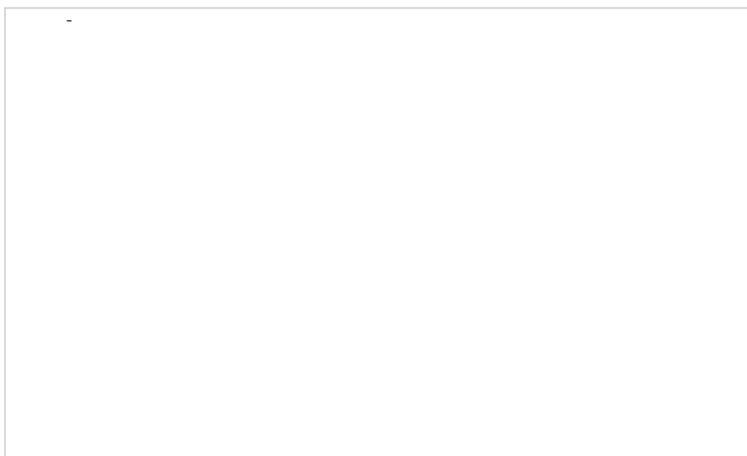
17. Jak finansowane są świadczone usługi?

Comment [JL6]: AP

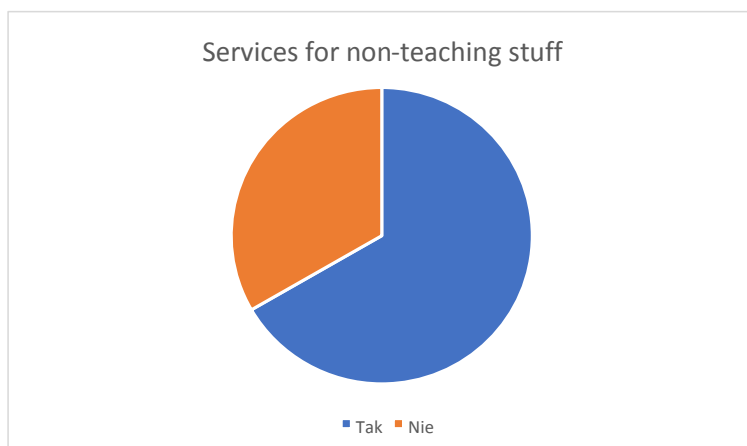
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Usługi dla kadry pedagogicznej uczelni są finansowane zgodnie z instrukcją metodyczną Ministerstwa Edukacji, Młodzieży i Sportu – wskaźnik F. Sposoby finansowania obejmują również działania projektowe oraz wykorzystanie środków własnych.

Usługi dla pracowników nie dydaktycznych

18. Czy świadczą Państwo również usługi skierowane do pracowników nie dydaktycznych na uczelniach?

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

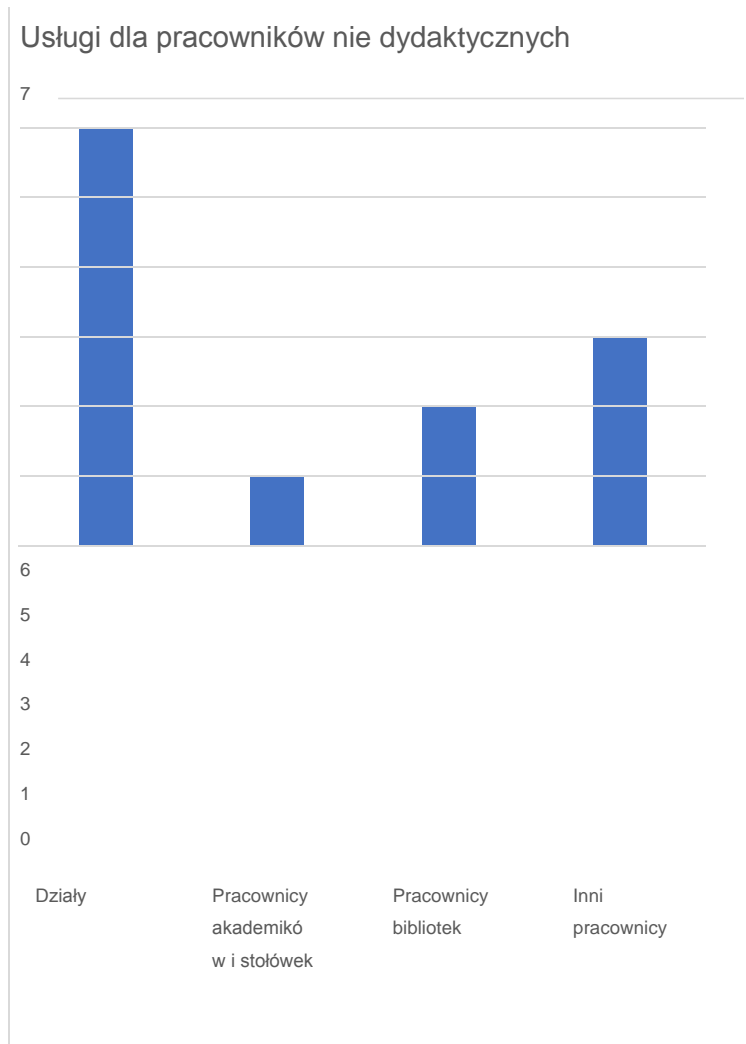
W sześciu przypadkach ośrodki świadczą również usługi dla pracowników niedydaktycznych uczestniczących uczelni. W trzech przypadkach usługi dla pracowników nie dydaktycznych nie są świadczone.

19. Jakie rodzaje usług Państwo świadczą?

Usługi świadczone na rzecz pracowników nie dydaktycznych to głównie usługi doradcze, konsultacje i wydarzenia edukacyjne organizowane przez ośrodki.

20. Do kogo są skierowane usługi?

Comment [JL7]: AP.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Usługi przeznaczone są przede wszystkim dla pracowników wydziałów, pracowników bibliotek oraz pracowników akademików i stołówek. W razie potrzeby usługi świadczone są również innym pracownikom. Inne grupy to na przykład pracownicy concierge, urzędnicy wydziałowi, działy zarządzania wydziałami.

Zajęcia edukacyjne

21. Czy organizują Państwo wydarzenia podnoszące świadomość dotyczącą niepełnosprawności, grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji i dzielenia się dobrymi praktykami?

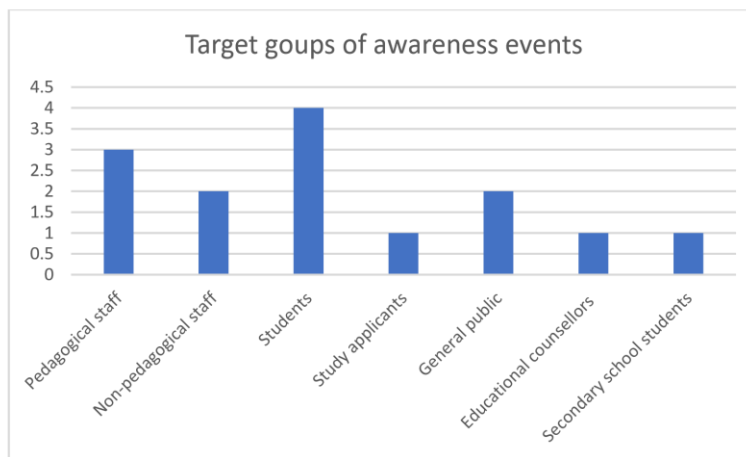

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

W pięciu przypadkach ośrodki organizują również wydarzenia uświadamiające skoncentrowane na niepełnosprawności, grupach defaworyzowanych oraz dzieleniu się dobrymi praktykami. W czterech przypadkach ośrodki nie organizują takich wydarzeń.

22. 22. Who are the awareness events for?

Target groups of awareness events	Grupy docelowe wydarzeń uświadamiających
Pedagogical staff	Pracownicy dydaktyczni
Non-pedagogical staff	Pracownicy niedydaktyczni
Studenci	Studenci
Study applicants	Osoby zgłaszające się na studia
Ogół społeczeństwa	Ogół społeczeństwa
Educational counsellors	Doradcy edukacyjni
Secondary school students	Uczniowie szkół średnich

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Wydarzenia adresowane są przede wszystkim do studentów, kadry dydaktycznej i niedydaktycznej uczelni, a także rodziców, kandydatów na studia, uczniów szkół średnich, doradców pedagogicznych i wreszcie społeczeństwa.

23. Jakiego rodzaju wydarzenia Państwo oferują?

Organizowane wydarzenia obejmują na przykład kursy edukacyjne, seminaria, wykłady, warsztaty i różne spotkania informacyjne poświęcone niepełnosprawności, grupom defaworyzowanym oraz dzieleniu się dobrymi praktykami.